

Thelypteris phegopteris (L.) Slosson. Smalle beukvaren. Langs bospad door Esdoornaanplant, de Dellen, Meerssen, hok 62-11-52.

Het betreft hier de tweede mij bekende vindplaats in de "Dellen". 6-5-1979, J. Cortenraad.

Vulpia myuros (L.) C.C. Gmel. Langbaardgras. Encigroeve, hok 61-38-12. Op afwerkingsgebied met graszaadmengsels. 5-7-1979, wg Mergelgroeven PSG.

Summary.

A survey is given of some new finding places of interesting plant-species in the province of Limburg.

VELDMUISCENSUS, OPROEP VOOR MEDEWERKING

Voor bijvoorbeeld de Blauwe reiger, de Ooievaar en de Torenvalk is de wisselende stand van de Veldmuis (*Microtus arvalis*) van invloed op fenologie, broedsucces en overleving.

Om de rol die de Veldmuis speelt als voedsel voor diverse predatoren nader te kunnen bepalen bleek een diepergaand onderzoek nodig.

Medio 1977 werd door een aantal geïnteresseerden een begin gemaakt met een onderzoek naar Veldmuizen. Nadat contact was gezocht met diverse medewerkers die veelal een ornithologische achtergrond hadden, werd in januari 1978 een werkbepreking gehouden op het Rijksinstituut voor Natuurbeheer te Leersum (U).

Tijdens deze bijeenkomst zijn een aantal organisatorische aspecten van een eventueel Veldmuizenonderzoek besproken alsmede enkele biologische achtergronden hiervan.

Na een proefjaar Veldmuizen tellen door de medewerkers (waaronder mensen van de Plantenziektkundige Dienst, de Universiteit van Groningen en van de Luchtmachtafdeling Bedrijfsveiligheid) is op een in april 1979 gehouden tweede werkbepreking

besloten het onderzoek voort te zetten en uit te breiden.

Als belangrijkste methode van onderzoek is gekozen voor een goedkope en relatief weinig arbeidsintensieve methode die ontwikkeld is door de Poolse onderzoekster mevr. Anna Liro.

Zij onderzocht het verband tussen de aantallen veldmuiskaatjes in grasland en het werkelijke aantal Veldmuizen. Zij deed dat door het aantal muizengaatjes in haar monsteroppervlak te bepalen waarna ze deze gaatjes losjes dicht stopte om later de heropende gemerkte gaatjes te tellen.

Inmiddels was gevonden dat na 12 uur al 70% van de uiteindelijke hoeveelheid heropende gaatjes werd bereikt.

De voordelen van deze methode zijn dat de methode erg eenvoudig is, onafhankelijk is van verschil in ervaring van de waarnemers en dat er geen slachtoffers worden gemaakt (de populatie wordt niet beïnvloed).

In Nederland zou het er op neer komen dat een "Veldmuizenteller" twee of drie maal per jaar (maart, oktober, en eventueel in juni) een oppervlak van 150 m² bemonstert. Zo'n bemonstering komt neer op twee maal gedurende ongeveer 2 uur tellen: de eerste monsterdag tellen, karteren en dichtstoppen van veldmuisholletjes en de tweede dag de heropende gaatjes tellen.

Zoals hierboven is gebleken worden voor het onderzoek geen bijzondere eisen aan de inventariseerders gesteld. Elke serieuze geïnteresseerde kan meewerken. Het verdient aanbeveling het bemonsteren met bijvoorbeeld twee of drie man te doen.

Aanmelding dient bij voorkeur te geschieden bij de regionale censuspromotor die ook de inventarisatiemethodiek kan toelichten.

Medewerkers krijgen de waarnemingsformulieren, de landelijke telresultaten en overige mededelingen thuisgezonden.

Het centrale informatie/administratieadres is Joop Buker, Willem Mollhof 9, 1065 AH Amsterdam.

J. Betlem,
p/a Pastoor Dubarstraat 1,
6181 HZ Elsloo
(regionale censuspromotor)

Literatuur

LIRO, A. 1974: Renewal of Burrows by the Common Vole as the Indicator of its Numbers. *Acta Therologica* 19 (29): 259-271.

Summary

An investigation is planned to determine whereabouts and numbers of the Common vole (*Microtus arvalis*). The method recommended and developed by Mrs. A. Liro (See „Literatuur”) has been chosen.

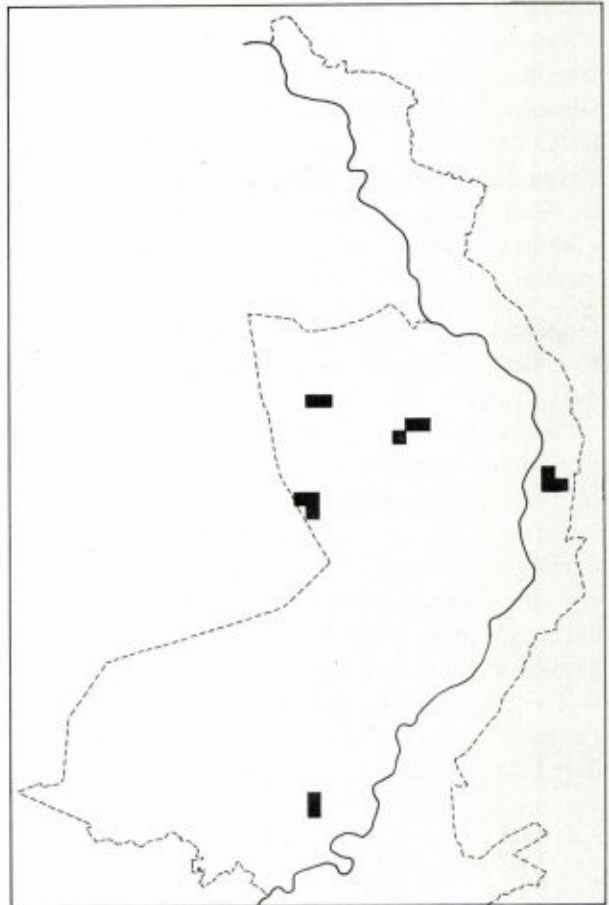
OVER HET VOORKOMEN VAN DE HEIKIKKER IN NOORD- EN MIDDEN-LIMBURG

P.J.J. VAN DEN MUNCKHOF,
Parkweg 50, 6511 BH Nijmegen

De Heikikker (*Rana arvalis* Nilsson) is in Noord- en Midden-Limburg naar alle waarschijnlijkheid niet zeldzaam. In de jaren 1972 t/m 1978 trof ik deze kikkersoort in 13 Limburgse kilometerhokken aan (zie figuur 1), in de gemeenten Arcen en Velden, Beegden, Horst en Venray.

Speciaal onderzoek naar het voorkomen van de Heikikker werd niet verricht. Alle waarnemingen van *Rana arvalis*, die in dit artikel worden beschreven, zijn min of meer bij toeval gedaan tijdens vele excursies.

Zoals uit figuur 1 blijkt, stammen alle waarnemingen uit een vijftal gebieden. Deze gebieden zullen hieronder allemaal in 't kort besproken worden, waarna een aantal gegevens over de voortplanting van de Heikikker volgt.

Figuur 1

1. Korte beschrijving van de gebieden waarin de Heikikker werd aangetroffen.

1.1. Rouwkuilen en het dal van de Weverslose Beek (gemeente Venray).

In staatsnatuurreservaat "Rouwkuilen" werden af en toe Heikikkers waargenomen in het ven Rouwkuilen. Dit ven beslaat in natte perioden een behoorlijke oppervlakte, doch in droge zomers valt het praktisch helemaal droog. In het ven groeien planten als Gewone Waterbies (*Eleocharis palustris* subsp.